

MIR.

Izhaja
vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.
Dopisi naj se izvolijo frankovati.
Rokopisi se ne vračajo.
—
Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

Velja:
za celo leto 4 krone (2 gld.)
Denar naj se pošilja pod napisom:
Upravništvo „Mira“ v Celovcu,
Vetrinjsko obmestje št. 26.
Naročnina naj se plačuje naprej.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Leto XXI.

V Celovcu, 24. julija 1902.

Štev. 30.

Vabilo XVII. redni veliki skupščini

družbe sv. Cirila in Metoda
v Ilirski Bistrici,

v četrtek, dné 7. avgusta 1902. leta.

Vspored:

- I. Sv. maša ob 10. uri v dekanijski cerkvi.
- II. Zborovanje ob 11. uri v hotelu „Ilirija“.
1. Prvomestnikov nagovor.
2. Tajnikovo poročilo.
3. Blagajnikovo poročilo.
4. Nadzorništva poročilo.
5. Volitev* jedne tretjine družbenega vodstva.
Po pravilih izstopijo letos naslednji udje družbenega vodstva: 1. Tomo Zupan. 2. Ivan Hribar. 3. Luka Svetec. 4. Ivan Šubic.
6. Volitev* nadzorništva (5 članov).
7. Volitev razsodništva (5 članov).

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Ljubljana, dné 15. julija 1902.

Prvomestnik: **Tomo Zupan.**
Podpredsednik: **Luka Svetec.**

Pristavek.

1. Dné 7. avgusta odhod iz Ljubljane z brzovlakom ob 5. uri 59 minut, s poštнім vlakom pa ob 4. uri 54 minut zjutraj.
2. Po zborovanju skupni obed v hotelu „Ilirija“ ob 1. uri. Radi obeda se je udeležencem zglasiti do 5. avgusta z naslovom: „Tvrda Znidaršič & Valenčič v Ilirski Bistrici.“ — Kuvert brez vina stane 3 krone.
3. Odhod iz Ilirske Bistrice proti Ljubljani z brzovlakom ob 9. uri 27 minut, s poštнім vlakom pa ob 6. uri 38 minut zvečer.

*) Iz § 14. glavnih pravil: Velike skupščine se udeležujejo s posvetovalno in glasovalno pravico . . . b) pokrovitelji; c) udje družbenega vodstva; d) udje družbenega nadzorništva in razsodništva in e) podružnični zastopniki.

Število podružničnih zastopnikov se ustanavlja tako, da je na vsacih 50 družbenikov eden zastopnik; vendar pa mora vsaka podružnica najmanj po enega imeti.

Iz § 15.: Podružničnim zastopnikom je dovoljeno pooblastiti namesto sebe kogarkoli izmed družbenikov.

Iz § 16.: Vsako leto izstopi ena tretjina družbenega vodstva. Nadzorniki in razsodniki pa se volijo vsako leto iznova.

Slovenske posojilnice na Koroškem pastorke koroških sodišč.

(Konec.)

Pripomniti moramo tukaj, da je g. poslanec dr. Ploj izročil vlogo predstoječe vsebine osebno in takoj c. kr. pravosodnemu ministru in je pri tej priliki istemu še osebno razjasnil, kako sovražno postopajo sodniki v slovenskih okrajih Koroškega proti Slovincem, ki se „upajo“ slovenske tožbe, prošnje itd. vlagati. Pooblaščenim smo tudi naznaniti, da je gosp. državni poslanec, dvorni svetnik, dr. Miroslav Ploj, posojilnici v Glinjah takoj naravnost sporočil, da ima omenjena vloga dovoljen in popolni uspeh, na čemur je posojilnici čestital, ter izrekel željo, da bi naši rojaki na Koroškem se vselej pritožili direktno na ministerstvo, kedar se krši jezikovna pravica in se zapostavlja naš mili slovenski jezik. Gosp. dvorni svetnik je tudi rad pripravljen svojim koroškim bratom ob takih prilikah pomagati s svojim svetom in z delom. Ravno tako je pa vsem koroškim slovenskim posojilnicam v vsakem oziru in vedno na razpolaganje tudi „Zveza slovenskih posojilnic v Celju“, ki je tudi tokrat preskrbela tako temeljiti rekurz na deželno sodišče in vlogo na ministerstvo. Posojilnice torej pozivljamo, naj se v vsakej potrebi obrnejo na imenovano „Zvezo“ v Celje.

Povedali smo že mimogredé zgoraj, da je imela vloga na ministerstvo in rekurz na deželno sodišče v Celovcu vspeh, kajti, hranilnica in posojilnica v Glinjah je prejela kot rešitev zgoraj navedenega rekursa v lepi in pravilni slovenščini od deželne sodnije v Celovcu naslednji:

R. II. 39—2/1, „Sklep. C. kr. deželna sodnija v Celovcu je vsled rekursa hranilnice in posojilnice v Glinjah proti sklepu c. kr. okrajne sodnije v Borovljah z dné 8./4. 1902, dn. št. 92—2, s katerim je imenovano sodišče odbilo prošnjo, naj bi se vknjižila zastavna pravica pri posestvu vl. št. 28., davčne občine Šmarjeta, na podlagi dolžnih pisem, katere je izdal Ožbej Serajnik p. d. Hribernik v Trebljenji, — na korist hranilnice in posojilnice v Glinjah — sklenila nastopno: 1. rekurzu se ugotovi; 2. izpodbijani sklep se prenaredi ter 3. dovoli

vknjižbo zastavne pravice pri posestvu vloga št. 28. davčne občine Šmarjeta, nemški Margarethen, v korist hranilnice in posojilnice v Glinjah na podlagi dolžnih pisem 1. dné 23./2. 1902 v varstvo posojila 180 K s 5% obresti; 2. dné 23./2. 1902 v varstvo posojila 200 K s 5% obresti; 3. dné 26./2. 1902 v varstvo posojila 200 K s 5%, 6% zamudnih obresti, potem v varstvo stroškov za pobotnice, stroškov pri hojah k eksekutivnim prodajam in oglasbam, teh stroškov v najvišjem znesku 20 K. O tem naj se obvestijo itd.

Razlogi: Sodnik je odbil zemljeknjižno prošnjo hranilnice in posojilnice v Glinjah uvaževaje, da je dolžna pisma podkrižal neki Ožbej Serajnik p. d. Hribernik, zemljeknjižni lastnik ponudene hipoteke vloga št. 28., kat. obč. Margarethen (slovensko Šmarjeta), pa je Oswald Sereinig vulgo Hriebernig.

Razlog zavrnitve ne obvelja. Pisava le je različna, imena so identična.

Pisava Oswald Sereinig vulgo Hriebernik je deloma ponemčena; slovenski se pravilno glasi Ožbej Serajnik p. d. Hribernik.

Podpis z lastnoročnim križem na zadolžnicah je poverjen primerno zakonu od 5./6. 1890. št. 109. d. ž. l. 14./4. 1891, št. 25 dežel. z. l. za kronovino Koroško.*)

Dolžnik in lastnik vloge št. 28. davčne obč. Šmarjeta sta ista oseba; prošnja je tedaj po postavi utemeljena po § 21. postave z dné 25./7. 1871, št. 95. d. ž. l.

Vsled rekursa je treba prenarediti sklep.

Ker postavnega zadržka ni, se je ugodilo zemljeknjižni prošnji hranilnice v Glinjah. C. kr. deželna sodnija v Celovcu, oddele II., dné 15. maja 1902. Schwentner l. r.“

Ta odlok, oziroma sklep, c. kr. deželnega sodišča v Celovcu je dobilo tudi c. kr. okrajno sodišče v Borovljah z naročilom, da zaprošeno vknjižbo takoj izvrši, kar se je tudi zgodilo — seveda še le po težavnih pritožbah in rekurzih. Sodnik je nam-

* Opomba. To se pravi, podkrižani podpis dolžnika na zadolžnicah sta poverila dva samoupravna gospoda, ker je to po citiranem zakonu dovoljeno pri zneskih do 200 K, pri katerih ni potrebna sodnijska ali notarska legalizacija.

PODLISTEK.

Iz „pesmij v prozi“.

(Spisal J. S. Turgenjev. Iz ruskega prevel J. Grafenauer.)

1. Starka.

Hodil sem nekoč sam po širokem polju. Kar zaslišim za svojim hrbtom lahke, previdne korake. . . . Nekdo je hodil za menoj.

Ozrem se — in zagledam drobno, upognjeno starko, vso zavito v sive cape; samo starkin obraz je gledal izpod njih, voščen, zgubančen, ostronos, brezzob obraz. Stopil sem k njej. . . ona se ustavi.

„Kdo si ti? Kaj hočeš? Ali si siromašna?“ Starka ni odgovorila. Nagnem se k njej in zapazim, da sta ji obe oči pokriti z neko samo, na pol prozorno, belkasto mrežo, kakor jo imajo nekatere ptice, da varujejo ž njo svoje oči prevelike svetlobe.

Ali pri starki se ta mreža ni odmikala in ni razkrila zenic. . . . Sklepal sem iz tega, da je starka slepa.

„Ali hočeš miloščine?“ sem vprašal v drugič. — „Kaj hodiš za menoj?“ — Ali starka tudi sedaj ni odgovorila ničesar, samo skrčila se je komaj vidno. —

Obrnil sem se od nje proč in šel svojo pot. A čuj! zopet slišim za seboj prav tiste lahke, enakomerne, rekli bi, po mačje tihe korake.

„Zopet ta ženska“ — sem mislil. — Čemu se mi je pridružila? — Ali pomislil sem zopet hitro. Mogoče da je v svoji slepoti zgrešila pot in

da hodi sedaj po sluhu za mojimi koraki, da bi prišla ob enem z menoj k živim ljudem. Da, da, tako bo.“

Ali neki čuden nepokoj se je polastil polagoma moje duše; zazdelo se mi je, da starka ne hodi za menoj, ampak da me ona vodi, da me sili sedaj na desno sedaj na levo, in da ji moram jaz ubogati brez lastne moči

Vendar, šel sem dalje. . . . toda glej, spredaj, ravno pred mojim potom, leži in se širi nekaj črnega. . . . neka jama. . . .

„Grob!“ šinilo mi je skoz glavo. — „Glej, kam me je pripeljala!“

Jaz se obrnem naravnost nazaj. Starka je zopet pred menoj. . . . ali ona vidi! Z velikimi, hudimi, grozečimi očmi gleda name. . . . z očmi roparske ptice. . . . Jaz se približam njenemu licu, njenim očem. . . . Zopet ista motna mreža, isti slepi topi izraz. . . .

„Ah!“ — si mislim, — ta starka je moja usoda; ta usoda, katerej človek ne more uteči!“

„Ni mogoče uteči, ni mogoče! — Kakšna norost pa je to. . . . Poskusiti moram!“ — In tekel sem v stran, v drugo smer. Hitim iz vseh močij. . . . Ali oni lahki koraki šumeli so za menoj kot poprej, blizu, blizu. . . . In spredaj zazeva zopet jama.

Jaz se obrnem zopet na drugo stran. . . . In zopet isti šum za menoj in isto grozno, črno brezno spredaj.

In kamorkoli se obrnem na svojem begu, kakor zajec na gonji. . . . povsod isto, isto! . . . .

„Le počakaj!“ — si mislim. — „Te bom že prekanil! — Ne pojdem nikamor — in v hipu se potuhnem na tla.“

Starka obstane zadaj, dva koraka od mene. Ne slišim je, toda čutim, da je ona tu.

In naenkrat zazrem: tisto brezno, ki se je videlo v daljavi, splava, polzi ravno proti meni!

Bog! Pogledam nazaj. . . Starka zre naravnost na-me — in njena brezzoba usta se skremžijo v grozen nasmeh. . . .

„Ne utečeš!“

2. Vrabc.

Vračal sem se z lova in šel po vrtnem drevoredu. Pes je letal pred menoj. Naenkrat se začne pomikati počasneje in se kradoma plaziti naprej, kot bi začutil pred seboj kako divjačino.

Gledal sem dol po drevoredu in zapazil mladega vrabca z rumenim kljunom in z mehkim puhom na glavi. Padel je iz gnjezda (veter je namreč silno pretresal breze v drevoredu) in sedel nepremično, z onemoglo razprostrtimi, nedoraslimi krilci.

Moj pes se je počasi približal vrabčku, kar naenkrat plane z bližnjega drevesa star vrabec ravno pred psa in ves zmrušen in razkršen se začne parkrat z obupnim in žalostnim krikom naravnost proti zobatemu, odprtemu pasjemu gobcu.

Priskočil je svojemu mladiču na pomoč in ga z lastnim telesom branil. . . . ali vse njegovo drobikano telo je drhtelo strahu, glasek je bil divji in ves hripav; svoje življenje, samega sebe je žrtvoval!

Kaka grozna pošast je moral za-nj biti pes! In vseeno ni mogel obsedeti na svoji visoki varni veji. . . . Neka moč, ki je bila silnejša kot volja, vrgla ga je odtod pred psa.

reč izdal, prejemi sklep deželnega sodišča v Celovcu, v svoji nemški trdoglavosti naslednji lakonični sklep — seveda zopet v nemškem jeziku — ki se na slovensko prosto prestavljen glasi tako-le:

„Sklep: Zemljknižnemu uradu se naroča, da izvrši zemljknižno dejanje, kakor je isto ukazalo c. kr. deželnemu sodišču v Celovcu s sklepom od 15./5. 1902 R II 39.—2/1, in sicer v istem prednostnem, to je vrstnem redu, kakor je zabelježena tusodna zavrnitev prvotne prošnje za vknjižbo. O tem se obvestuje itd. C. kr. okrajno sodišče v Borovljah, dné 20./5. 1902. Schroll l. r.“

Iz navedenega je razvidno, po kakem trnjevem potu je prišla slovenska posojilnica do svojih postavno jej zajamčenih pravic. Navedeni slučaj je pokazal v pravi luči nemško-nacijonalno zagrizenost borovljskega sedanjega okrajnega sodnika, ob enem mu je pa isti pripomogel tudi do najnovejše blamaže in dolgega nosa.

Naše posojilnice opozarjamo torej, da si ta slučaj dobro zapomnijo, kajti razvidno je iz povedanega, da mora pravica konečno vendar le zmagati. Ob enem pa pozivljamo vse slovenske posojilnice po Koroškem, naj svoj národni značaj vselej in povsod čuvajo in če so v sili, naj se zatečejo za pomoč k „Zvezi slovenskih posojilnic v Celju“, kjer bodo isto vedno našle!

Koroški deželni zbor.

14. seja, dné 15. julija. Dež. vlada je izročila vladno predlogo, naj so delavska stanovanja prosta davkov. — Dovolí se več podpor v vodnih in cestnih zadevah. — Dež. odboru se naroči, da mora delati na to, da dobijo učitelji povsod primerna stanovanja. O tej stvari govori tudi posl. Grafenauer. Meščanskim učiteljem se zviša donesek za stanovanja. — Za shode županov se dovolí 400 kron. Letos so bili štiri taki poučni shodi. — Za napravo obrtnih in kmetijskih nadaljevalnih tečajev se dovolí 18.000 kron.

Posl. Einspieler utemeljuje svoj predlog, naj se pomaga posestnikom v velikovškem okraju, ki so trpeli vsled neurja dné 2. jul. t. l. Poudarja, da so v tamošnjem okraju bili letos že trikrat viharji. Vihar dné 2. jul. je zlasti po dolinah napravil ogromno škodo. Gozdi so uničeni, odneslo je mnogo streh, pokončalo sadne vrtove in polje. Zlasti so trpele občine Ruda, Ovbre, Št. Peter, Važenberg in Grebinj. Ni zadosti, da se samo odpišejo davki, treba je, da pride vlada tudi drugače na pomoč. Od dežele naj se občinam dá 2000 kron. — Poslancu Kirschnerju se zdi Einspielerjev predlog preozkosrčen (tako?! in zato hoče, da se o škodi poizveduje tudi po drugih občinah. — Posl. Černik utemeljuje svoj predlog glede labudske doline. — Dež. predsednik pravi, da je dal o škodi poizvedovati in da je stavil primerne predloge, o katerih upa, da bodo imeli uspeh.

15. seja, dné 16. julija. Obširneje se poslanci razgovarjajo o ustanovitvi šole za živinozdravnike v planinskih deželah. Reši se več manjših predlogov.

16. seja, dné 17. julija. Sprejme se postava, po kateri se določi dolžnost gospodarjev, da morajo za bolne posle plačati stroške v bolnišnici. — Brez razgovora se sprejme postava, da se razde-

Moj Trezor je obstal in se odmikal . . . . . Očitno, umikal se je tej mogočni sili. Poklical sem hitro zmedenega psa in se oddaljil s spoštovanjem v svojem srcu.

Dà; ne smejte se! Jaz sem dobil spoštovanje do te majhne junaške ptičice, pred delom njene ljubezni.

Ljubezen, sem si mislil, je močnejša kot smrt in smrtni strah. — Samo ona, samo ljubezen drži in premika življenje.

Smešničar.

* **Po ovinkih.** Hišna gospodinja proti gospodu, ki išče stanovanja: „Ali kadite?“ — Gospod: „Seveda, kakaj pa vprašate?“ — Gospodinja: „O, tako, zato ker peč tudi kadí; potem itak ne škoduje nič.“

* **Obzirno.** Gospa: „Zakaj pa ne nosite čevljev, katere sem vam podarila.“ — Berač: „Veste, ljudje me vedno izprašujejo, kje in od koga sem to dobil, in tako vas nočem blamirati.“

* **Judovsk samogovor.** „Če bi mi Bog hotel dati 10.000 goldinarjev, rad bi dal od tega 1000 goldinarjev ubogim. Če mi pa Bog ne zaupa toliko, naj mi da vsaj 9000 gld., ostale 1000 gld. pa sam med uboge razdeli.“

* **Iz pesmi „O zvonu“.** Urednik (polagajoč kup rokopa v peč): „Koristna ognja je oblast!“

* **Dobro je povedal.** Gostu je natakarn prinesel vrček piva, v katerem je bilo več pen, kakor piva. Rekel mu je: „Natakarn, vi ste se zmotili. Jaz se nočem briti, temveč — piti!“

lita občini Hodiše in Škofiče in napravi nova občina Otok. — Za izvanredna dela pri deželnih cestah se je lani izdalo 59.856 kron. Norišnico v Celovcu bo treba razširiti. Za to se dovoli 160.000 kron. Posl. Jan. Huber utemeljuje svoj predlog, naj se prodaja žganja v zaprtih posodah bolj strogo nadzoruje.

17. seja, dné 18. julija. Za obrtne nadaljevalne šole v Brežah in Šmohoru se dovoli 900 kron podpore. — Predlog posl. Jan. Huberja, naj se dá pogorelcem v Kotičah 3000 kron podpore, se odkloni. Posl. dr. Luggin pravi, da se take podpore vedno odklanjajo (!). Posl. Jan. Huber na to predlaga, naj se pogorelcem odpusté deželne naklade za 5 let. — Prošnja občine Grabštanj, naj se zviša podpora za občinsko cesto, se odkáže dež. odboru. — Prošnje občine Velikovec za donesek k stroškom vodovoda se odkloni. Velikovčani imajo za vodovod 93.000 kron dolga, ker so bili tako „kunštni“, da so morali vodovod zidati dvakrat. — Istotako se odkloni prošnja občine Grebinj za donesek k napravi vodovoda. — Isto se zgodi občini Zilska Bistrica, ki je tudi prosila podpore za vodovod. Za zazidanje vildenštajnskega potoka se dovoli 3000 kron. Zazidanje bo stalo 12.000 kron.

Dopisi.

Za „Národno šolo“ v Velikovu. Č. g. župnik Jos. Peterman na Otoku letni donesek 20 K. Slavna posojilnica v Velikovu vsled sklepa občnega zbora 100 K. Č. g. župnik Josip Drdlík na Krčanjah 25 K 20 vin. Č. g. Iv. Lubej pri Jezeru 5 K. Č. g. duhovniki, zbrani v farovžu v Št. Stefanu pri Velikovu na dan sv. birne dné 15. majnika, 13 K. Slovenski rodoljubi povodom cerkvene slovesnosti na lepo nedeljo v župnišči v Št. Rupertu pri Velikovu 10 K. Blag. g. dr. Val. Janežič, c. in kr. nadstábní zdravnik v pok. v Celovcu, 60 K; Karol Hraba, kanonik in župnik v Št. Stefanu pri Velikovu, 1 K. Č. g. župnik Jurij Trunk nabral na dekanjski konferenci v Pliberku dné 18. jun. t. l. 36 K. in 3 K so po č. g. župniku Kirchemayerju darovali „trije kralji“ iz Črne. Č. g. Ivan Snedic, provizor v Št. Petru pri Grabštanju, 5 K; Cvetko Isop, prošt v Spod. Dravogradu, 3 K; dr. Iv. Amšl, župnik v Vetrinju, 5 K; Val. Šitelkopf, župnik v Mostiču, 10 K. Č. g. duhovni velikovške dekanije, na pastoralni konferenci dné 3. julija t. l. v Velikovu zbrani, 24 K. V veseli družbi zbrani darujejo Andrej Hebein iz Most 5 K, Nik. Arbeiter 2 K in Vinko Rauter 1 K. Sl. hranilnica in posojilnica v Spodnjem Dravogradu od čistega letnega dobička 50 K. „Rotijim Blaže“ v Celovcu 30 K. Vkup 408 K. 20 vin. Lepa hvala! Zivelí nasledniki!

Beljak. (C. kr. gimnazija.) Naša c. kr. gimnazija je izdala svoje 33. letno poročilo, kateremu povzamemo sledeče podatke: Poučevalo je 12 profesorjev in 3 pomožni učitelji v 8 razredih. Ob koncu šolskega leta je bilo 234 učencev; med njimi je bilo: 46 Beljačanov, 100 drugih Korošcev, 21 Štajercev, 14 Kranjcev itd. Po „materinščini“ je bilo 215 Nemcev, 17 Slovencev, 2 Laha; po veroizpovedanju 211 katoličanov in 23 luterancev. 38 dijakov je dobilo odliko, 150 prvi red, 12 ponašlja skušuje, 29 drugi red, 5 tretji red. Šolnine se je vplačalo 6630 K, drugih pristojbin 808 K. Slovenščine, katero je učil g. profesor Wang, se je učilo 26 dijakov. Pismeni zrelostni izpit je delalo od 3. do 7. junija 20 dijakov. Slovenska naloga se je glasila: „Prirodnoznanstvo v službi človeški.“ — Letno poročilo ima tudi znanstveni spis: „Zur Narrenliteratur“, spisal dr. Leo Langer.

Velikovec. (Naš „Národni dom“ prenovljen.) Poročal sem že svoječasno o za naš národno-gospodarski napredek prevažni pridobitvi tukajšnje „Aufmutove“ gostilne po naši slovenski posojilnici. Ker je bilo ovo poslopje precej zanemarjeno, treba je bilo je znotraj in zunaj popraviti. Popravljalna dela so trpela nad dva meseca, in so stala posojilnico mnogo denarnih žrtev. Popravile so se strehe, hiša se je znotraj in zunaj pobarvala, v kuhinji in v jedni gostilniški sobi so se napravila nova tla, treba je bilo postaviti v sobah za tujece osem novih pečij. Vse sobe razun salona so se na novo slikale, posebno krasno so okrašene stene malega gostilniškega vrta s slikami iz naše slovenske domovine. Tu vidiš velike slike Otoka ob Vrbskem jezeru, ponosni grad Ostrovico, in slap v prekrasnem Vintgarju na Kranjskem. Za sobe za tujece se je omislila popolnoma nova moderna oprava, ki je stala 1770 kron. Za posojilnico so se priredile v zgornjem nadstropju dve lepi sobi, jedna kot uradnica, druga pa kot čakalnica za stranke. Obe sobi loči jako okusno napravljena stena, v katero so ustavljena dragocena krasna stekla s slovenskimi napisí. Vrata in okna so pa zavarovana z železnimi zatvornicami. Na dvorišču se je jedna drvarnica priredila za skladišče naše sinčeveške gospodarske zadruge. Dné 18. rožnika t. l. je naš č. g. dekan J. Wieser blagoslovil nove posojilnične prostore in istega dné je naša posojilnica prvokrat uradovala v svojem krasnem novem domu. Tudi gospodarska zadruga je že iz grebinjskega predmestja semkaj prestavila svoje delovanje. Gostilna se je dozdej prav dobro obnesla, ravno tako tudi mesnica, ki je v hiši. Dozdaj je naš g. najemnik v prvih treh mesecih zaklal 24 velikih goved in 31 telet, kar je za začetek prav dobro. Z velikimi zlatimi črkami

blesti na naši gostilni slovenski napis „Hranilnica in posojilnica“. Tako je naš krasno prenovljeni „Národni dom“ zdaj v resnici ne samo največja, ampak tudi najlepša, celo moderno urejena gostilna v Velikovu, dà, pravi „hótel“, ki dela vso čast našemu slovenskemu imenu. Zahvaljujemo one blage rodoljube, ki že zdaj naš „Národni dom“ redno obiskujejo prav iskreno, ob enem pa prosimo še vse druge, kojim srce bíje za naš mili rod, naj se zanaprej, ko pridejo po opravkih v naše mesto, oglašajo le v naši gostilni. Švoji k svojim!

Velikovec. (God sv. Cirila in Metoda) je naša „Narodna šola“ tudi letos prav slovesno obhajala. Na predvečer, med tem ko je krog in krog mesta letos žarelo toliko lepih kresov, smo spustili na vrtu naše šole več krasnih raket v zrak, in vmes so se prepevale mile slovenske pesmi. To vam je bilo zopet nekaj za naše mestne „hajlovce“! Na jedni strani šole so nam poslali divjo tolpo obrtniških učencev, ki so po vinogradskem potu krulili pesem „Die Wacht am Rhein“, dokler jim niso krepki živijo-klici vinogradskih slovenskih mladencev sapo zaprli. Na oni strani, na celovski državni cesti, so pa tulili goraj imenovano pesem večji hajlovci. Mi se pa nič nismo dali preplašiti, ampak smo kot odgovor na ove nemške pozdrave dodali še par komadov národnih pesmij. Na praznik sam se je služila v cerkvi sv. Ruperta z blagoslovom sv. maša, pri kateri so bili vsi otroci naše šole s č. sestrami navzoči. Potem se je v šoli vršila večja slavnost; govorile so se deklamacije in predstavljala lepa igra. Končno so se otroci pogostili z malo južino, obstoječo iz kruha in medice. Preskrbnemu vodstvu tem potom svojo najiskrenejšo zahvalo.

Grebinj. (Ogenj.) V četrtek dné 17. jul. so se blizali črni oblaki od vzhoda in severa; začelo je bliskati in grmeti proti večeru. Pri nas še kaplje dežja ni padlo, kar se zabliska proti jugu in goreti je začelo pri posestniku, p. d. pri Kajžlar-ju, blizu Št. Jakoba. Strela je bila zadela v hlev, kjer je bilo veliko sena, letošnji pridelek, pod streho in goreti je začelo. Dobro da ni strela zadela hiše; ker so bili vsi doma, bi se bila prigodila lahko velika nesreča. Čudno je to, da je strela udarila v hlev, ki je dosti nižje kot gozd, ki je prav blizu hiše. Učenjaki pa pravijo, da strela najrajši udari v visoke reči, n. pr. v visoka drevesa, stolpe, sploh v take reči, ki so višje kot okolica; postavim delavec na ravnem polju je tudi najvišja reč v okolici. — Nobeden ni bil, hvala Bogu, poškodovan, in živino so vso še o pravem času otehi. Zgorelo je vse do tal, le zidovje še stoji. Brizgalnic ni nobena prišla; ker ni vode blizu, bi ne mogle čisto nič gasiti. Zavarovan je bil posestnik, pa ne visoko. Oskrbnik barona Helldorff-a, ki je na pogorišče prihitel, je pogorelcem ponudil stanovanje v gajščini „Hirschenau“ dotlej, da si bodo pohištvo popravili. Tako blagodušno ravnanje je pač hvalevredno.

Pliberk. (Razno.) Ker že dalj časa ni bilo iz Pliberka čitati novic v cenjenem „Miru“, zato posežem malo nazaj. V nedeljo pred sv. Janezom Krstnikom so priredili pliberški požarni brambovci ljudsko veselico pri Kosemu; čisti dobiček je bil namenjen v korist požarni brambi. Vse lepo in hvalevredno za dobro in koristno stvar! A da se je ob enem s to slavnostjo združila tudi poganska „Sonnwendfeuer“, in da so pri zadnji isti požarni brambovci poganskega boga Votana častili, to pa vendar za „katoliški“ Pliberk ni lepo. Iz tega vzroka pa tudi mislimo, da je večina udeležencev požarno-brambovske slavnosti na večer zapustila grmanskega (?) „Kosmana“ in rajše od daleč pomilovala klaverno protikatoliško in protislovensko „Sonnwendfeuer“. Le čudno, da so tudi katoliški in „slovenski“ libuški (!) požarni brambovci pomagali zraven hajlati. Ste pač drugače popravljali v „Miru“, drugače se pa sedaj obnašate. — Teden na to nas je obiskal deželni predsednik pl. Fraydenegg. V občinski hiši so se mu poklonili razni stanovi. Najpoprej se mu je predstavila častita duhovščina in nato zaporedoma drugi; posebno dolgo je govoril visoki gost z novim gosp. pliberškim županom. Po sprejemu v mestu se je odpeljal na obisk k Grofu Thurnu. — Dné 4. julija so tudi v pliberški okolici goreli kresovi na čast slovanskima apostoloma. S tem je pač naša okolica pokazala, da je še slovenska, in da je le nekaj neodrešencev, ki bi jo radi že kmalu videli pod prusko batino. Ne bo šlo tako hitro kljub nemškutarskima požarnima brambama in njih vstavitelju. — Dné 6. t. m. je obhajala libuška požarna bramba blagoslovljenje svoje nove dragocene brizgalnice. Blagoslovljenje je izvršil preč g. dekan Šim. Bauer, ki je v svojem slovenskem nagovoru dal požarnim brambovcem prav umestnih naukov, da se požarne brambe ne smejo zlorabljeti, temveč da morajo služiti edino svojemu pravemu namenu. — Naša mestna ura je bila že dolgo bolana in potrebovala je odločnega ozdravljenja. Zato smo poklicali izbornega zdravnika iz Črne, g. Fr. Božiča, ključavničarja, ki si je zares mnogo prizadel in v

zadnjem trenutku še rešil stolpni uri življenje. Ura gre sedaj izvrstno. Vse priznanje spretnemu mojstru. — Naša župnija pošlje letos tri nadebudne in nadarjene Slovence v latinske šole; vsi so vsprejemne izpite izvrstno dostali. Bog daj mnogo uspeha!

Borovlje. V nedeljo dné 13. t. m. so imeli Borovčiči svoj „Feuerwehrtag“. Cel borovski trg je bil seveda okinčan. Posebno živahno so plapolale mnogobrojne zastave v prelepih raznovrstnih barvah. Nekateri hiše so se tudi odlikovale s svojimi „frankfurtaricami“, katerih pri takšni priliki v pruskih (!) Borovljah ne sme manjkati. Zdelo se mi je, da stojim sredi „Bismarkovega rajha“, ko sem stopil v slavni borovski trg. Tudi iz drugih krajev so prišli požarni brambovci v Borovlje. Posebno mnogo jih je prišlo tudi iz nemškutarske Šmarjete.

Glinje. (Vaje. — Požarna bramba.) Dnó 19. t. m. so prišli k nam vojaki, ki imajo vojaške vaje skoz cel teden. Na god sv. Ane ne bodo streljali, ker je na Macnu sv. maša, in ker pridejo iz bližnjih in daljnjih krajev pobožni romarji na to visoko goro. Prihitite tedaj brez vsega strahu k vaši tolažnici in predprošnjici v prav obilnem številu! — V nedeljo 13. julija je imela slovenska prostovoljna požarna bramba v Glinjah pri „Dremlju“ svoj letni občni zbor. Kot načelnika so si požarni brambovci izvolili g. J. Esterl-a, obč. tajnika v Glinjah. Upamo, da se bo število požarnih brambovcev množilo, in da bo novi načelnik napravil tudi kakšno vajo.

Spodnji Rož. (Kresovi.) Na predvečer godú slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda so tudi po lepi slovenski Rožni dolini na gorah in hrihribih zažareli mnogobrojni kresovi, ki so svedočili, da tudi v Rožu živijo zvesti sinovi majke Slave, ki cenijo zasluge in vrline naših blagovestnikov, ki sta v drugi polovici devetega stoletja razširjala in utrjevala med Slovani zveličavne nauke Kristusove. Posebno skazali so se zavedni Glinjčani in Tratinjčani, ki so zanetili nad „Glinjanih“ več mogočnih kresov, ki so pokazali, da tudi v srecih vrlih Glinjčanov in Tratinjčanov gori velik kres goreče ljubezni do prelepe slovenske domovine in trpečega slovenskega národa. Še celo na visokem Macnu plapolal je velikanski kres, ki je daleč okrog nanzanjeval navdušenost in zavednost spodnjih Rožanov. Tudi nad Podgoró, kjer so slavni Podgorčani in Borovčiči dné 21. julija netili svoj „Sonnwendfeuer“, plapolal je lep Ciril-Metodov kres. Dobro! Zdaj bo vsaj še tudi podgorsko pivo nekoliko po slovensčini dišalo!

Sele nad Borovljami. (Tamburaško društvo.) Že dolgo cenjeni bralci od te prostranske vasi niso čitali kaj novega. Zatorej podam jaz lepo novico, ki bo gotovo vsakega navdušenega čitatelja našega lista v srce razveselila in to je ustanovitev tamburaškega društva v Selah. Ni še dolgo, kar se je osnovalo tamburaško društvo, pa vendar tamburaši že precej dobro igrajo. Le tako naprej, delavni in požrtvovalni možaki, kajti ni ga národa na svetu, ki bi bil rahlejšega srca za vse, kar je lepo in dobro, ki bi bil bolj pravnega srca za petje in godbo, kakor ravno národ slovenski. V svojih pesmih razodeva Slovenec vse svoje misli, žalost, ki ga tare, pa tudi veselje, ki mu širi srce in ga dela zadovoljnega. Zatorej le tako pogumno in odlično napredujte, vrli rojaki, drugim občinam v spodnjem Rožu v izgled, kjer bi se bilo že davno lahko napravilo tamburaško ali pa vsaj kakšno slovensko pevsko društvo. Spodnji Rožani imajo dobra pevska grla, a manjka jim požrtvovalne delavnosti. Brez truda in brez dela se seveda nič ne ustanovi. Ali vrli selski národnjaki, vsaj vi nas ne pustite na cedilu! Napnite vse svoje moči, posvetite svoje delovanje celemu slovenskemu národu v čast in slavo, negujte v svojem srcu slovensko prepričanje in slovensko zavest, borite se hrabro in tako napredujte, ker brez boja ni zmage, brez zmage ni venca. Jaz vam pa kličem:

„Trdno dajte se skleniti,
Sloga pravo moč rodi,
Vse lahko vam bo storiti
Ako združite moči.
Naj Vas vodi vez edina
Vse do smotra enega:
Živi národ, domovina
Večna bod' Slovenija!“ *Mlad rodoljub.*

Št. Janž v Rožu. (Desetletnica naše posojilnice.) V Podsinjvasi se je v gostilni pri Boštjanu obhajala dné 20 t. m. desetletnica obstanka naše posojilnice. Potem je slavnostni govornik g. V. Podgorec iz Celovca govoril o zgodovini in o koristi posojilnic v gospodarskem in npravstvenem oziru. Laški frančiškani (Fr. Bernardino da Feltri) so posojilnice izumeli v dóbi, ko se je še prepovedalo jemati od posojil obresti (izvzemši trgovski kredit). V novi dóbi, ko je denar postal tako važen gospodarski pripomoček, so najpopred nastale po mestih velike hranilnice in kmalu potem so se začele tudi posojilnice po deželi. Veliko zaslug ima za-nje Reiffeizen. Posojilnice so velevažna gospodarska pomoč; one so zasloba za čas sile,

za katere se v posojilnicah nabira svoje fonde, one so neobhodno potrebna sila, ki nam omogoči napredek. — Gospodarska zadruga v Sinčivasi in „Učiteljski dom“, sploh nobena zadruga ni mogoča brez posojilnic! Posojilnice bodo v teku let dale delajočemu ljudstvu veljavo nasproti velikemu kapitalu, one bodo braniteljice vere in národnosti nasproti ljudem, ki so prišli ob oboje. — Po govoru je pevski zbor zapel vrsto lepih pesmij. Kmetje želijo kmalu zopet — več zborovanj, zlasti prosijo, da bi kedaj prišel gosp. poslanec Grafenauer med nje!

Hodiše. (Grozna nesreča.) Dnó 12. t. m. opoludne je padel 14letni Iv. Šiberle, pastir pri p. d. Svetuju v Plešerki, obč. Hodiše, z visokega javorja 4 metre globoko na spodaj stoječi plot. Kol mu je predrl prsi, da je bil takoj mrtev. Šiberle je bil pristojen v Kranj.

Logavas. (Občinski odbor.) Odkar se je ločila občina Lipa od naše logavaške občine, nimamo tukaj več národnih nasprotnikov. Pri zadnji občinski volitvi so se torej izvolili le krščansko in slovensko misleči možje. Za župana je izvoljen: Miha Gröblacher p. d. Hofovec v Dječicah; svetovalca sta: Mat. Kackl p. d. Viešter, Jan. Bahmayer, posestnik vile; svetovalci so: V. Aicholzer p. d. Niemeč; J. Čuden p. d. Cajra; Iv. Nočnik v Št. Ilju; Ferdo Pečar p. d. Kernjak; Mih. Schleicher, gostilničar; Luk. Wurzer p. d. Puklč; Jožef Šaler p. d. Martin; Jak. Šaler v Št. Ilju; Bošt. Gröblacher p. d. Koban.

Skočiče ob vrbskem jezeru. (Delovanje posojilnice.) Kakor je svoječasno „Mir“ poročal, otvorili smo našo posojilnico meseca marca letošnjega leta. V štirih mesecih imamo sledeči denarni promet. Prejemki: hranilnih vlog je bilo 36 v znesku 18.927 K 11 vin., obresti od posojil 443 K; 55 deležev po 5 K, 275 K; pristopnina po 2 K, 106 K; razni dohodki 49 K 20 vin. Skupaj 19.820 K 31 vin. Izdatki: 45 posojil v znesku 17.800 K.; razni izdatki za knjižice, blagajno itd. 345 K 17 vin. Skupaj 18.145 K 07 vin., torej celega denarnega prometa: 37.965 K 33 vin., gotovo v tako kratkem času za naše kraje in razmere velika svóta.

Velikovška okolica. (Jeden iz „Štajerčevega“ gnjezda.) Bilo je meseca rožnika na neko nedeljo popoludne, ko pridem po opravilih v Sinčovvas. Bilo je polno zastav razobešenih, seveda vse nemške, le pri Leitgebu sem zapazila v svoje veliko začudenje tudi jedno slovensko zastavo. Požarne brambe so ta dan obhajale svoj „becirsk-fajerbertag“; poslanec Plavec je seveda v nemškem jeziku pri brizgalni uti zbranim požarnim brambovcem razlagal svoje evangelje. Ko je končal, je bilo hajlanja brez konca. Smeh me je trgal, ko sem čula hajlanje iz slovenskih ust, posebno ko je jeden brambovec še le čez nekaj časa se zavedel, da je treba hajlati, in je sam zakrutil „hajl“. O te nemškutarske pokveke! Po končanem vsporodu se vsi po gostilnah razidejo, jaz se pa podam v gostilno k Puklnu, kjer sem imela svoj voz vstavljen. Nisem še dolgo poleg drugih za mizo sedela, ko se k naši mizi prisede neki požarni brambovec iz Dobrlevasi; bil je menda neki pisar, govori zdaj nemško, zdaj slovensko, in nam konečno razodene, da je jedno leto v Ptuj v „Štajerca“ pisal. Aha, si mislim, te že poznam, prišel si že na pravo. Kmalu začne udrihati po duhovnih in baha se, kako dolgo že ni bil pri sv. spovedi. Dalje pravi, da v ljudskih šolah za majhne otroke je treba pouka v krščanskem nauku, v višjih šolah pa ne več, ker v isti starostni dóbi mladi študent že sam vé, kaj mu je treba storiti. Ko ga opozarjam na slabi sad visokih šol, mi na to odgovori, da je vera že potrebna in sicer radi tega, da je red na svetu. No tedaj pravim, ako je vera potrebna, zakaj se jej pa zoperstavlja? Ko vidi moj odločni odpor, vstane in jo popiha. Tudi okrog mize sedeči mladi ljudje me začnejo pogledovati, jaz pa jih opominjam, da nasproti takim kričačem kot kristijani ne smemo molčati, ampak moramo odločno se potegniti za božjo čast. Taki so tedaj ljudje, ki pišejo v „giftno krot“, iz katere naši zaslepljenci zajemajo svojo dušno hrano in omiko. O ubogo ljudstvo!

J. S., slovenska kmetica.

Jezerko. (Tujci. — Cesta.) Početkom meseca julija se je tukaj pričelo prav živahno občevanje tujih gostov; vsaki dan prihaja precej novih oseb, največ je Čehov, pa tudi precej Ljubljčanov in Nemcev. Pred nekaterimi dnevi se je mudil tudi korni poveljnik feldcajgmajster pl. Sucovaty iz Gradeca s svojo soprogo tukaj. — Kakor se za gotovo poročča, se bode prihodnje leto pričelo delo s preložitvijo državne ceste čez Jezerski vrh, za kar je resnično skrajni čas in zelo potrebno. Ko bode delo enkrat izvršeno, bode to promet med Koroško in Kranjsko deželo močno povzdignilo, in tako bodo mogoče tujci še v večjem številu kot zdaj dohajali v naš lepi planinski kraj.

Lovanke pri Dobrlevasi. (Razno.) Blagovolite tudi iz naše vasice sprejeti nekaj v „Mir“-ovo pre-

dalce. Pri nas je bilo še do najnovejšega časa prav mirno, a zdaj se že kažejo sadovi liberalizma, ki se je meni nič tebi nič prikradel k nam ter se zdaj šopiri in napihuje kakor kak psiček, če je vjel muho in je ponosen na to. Sovraštvo do bližnjega, pijančevanje in prepiri so kar na dnevnem redu. A tudi mi ne-liberalci ne držimo križem rok. Naročeni smo na katoliške slovenske časnike ter radi prebiramo knjige družbe sv. Mohorja. Vsak Slovenec naj si šteje v čast, biti ud te prekornostne in za nas Slovence velevažne družbe. Koliko dobrega je ista že storila za naš národ! Kdor je bil do zdaj tako mlačen, da se ni vpisal v družbo sv. Mohorja, ta naj vsaj prihodnje leto ne dremlje ter nemudoma in brez obotavljanja postane Mohorjan in s tem počasti družbo sv. Mohorja ob praznovanju petdesetletnice njenega obstanka, da s tem kolikor mogoče pospešuje njen razvitok, da bomo z veseljem mogli gledati na njeno bodočnost. — Od vseh strani nam prihajajo radostna poročila, kako povoljno se je slovensko ljudstvo odzvalo želji „Mir“-ovi, naj zakurimo zvečer dné 4. malega srpana prav mnogo kresov, kajti res veličastna je bila noč od 4. na 5. julija. Veselo so žareli po vsem slovenskem Korotanu mogočni kresovi ter marsikateremu zagrizencu na neljub način razburili živce. Tudi lovanški fantje so kakor druga leta storili svojo dolžnost. Lep kres in krepki glas topičev je svedočil, da se zavedamo svoje národnosti in da znamo ceniti zasluge sv. Cirila in Metoda za slovanski rod. Srce mi je kipelost radosti, ko sem videl povsod na okoli mnogo večjih in manjših kresov. Na Peci, na Svinjski planini, na „Homu“ pri Humčah, v Ruthah in tudi v sosednih vaséh, kakor v Dobrlevasi, v Kokji in drugod se rodoljubi istotako niso ustrašili liberalnih kričačev, kajti povsod so topiči in kresovi svojo nalogo izvrstno rešili. V Lovankah smo imeli dné 5. julija sv. mašo, pri kateri so naše deklice-pevke prepevale lepe pesmi na čast slovanskima blagovestnikoma.

Šmihel nad Pliberkom. (Novi zvonovi.) Kdor pozna nežno cerkvico sv. Katarine, bo gotovo z veseljem slišal, da bode v kratkem dobila 4 nove zvonove. V treh tednih, t. j. dné 10. avgusta, se bodo blagoslavliali. Vsi z veseljem pričakujemo to slovesnost, katera bode gotovo privabila mnogo častilcev sv. Katarine v našo faro. Kakor smo slišali, so novi zvonovi že na potu. Tehtajo 3150 kilogramov in stanejo 10.325 kron. Za stare, katere smo zamenili, dobimo 3400 kron, torej ostane še 6900 kron, ki se morajo plačati. A to nas ne ustraši, saj se je nabralo do sedaj po raznih dobrotnikih in zlasti požrtvovalnih faranih že 2800 kron. Živeli nasledniki!

Šmihel nad Pliberkom. (Razno.) V ponedeljek 14. jul. zvečer se je ponesrečil hlapec gosp. Jos. Krauta na Bistrici. Prišel je pozno zvečer od Prevalj menda malo vinjen domov in je šel po krmo za konje v zgornji skedenj. V temi je padel na spodnji pód, in se tako močno poškodoval; glava mu je počila in zgubil je govorico. Našli so ga še le v terek jutraj. V groznih bolečinah je živel še do četrtega, ta dan ga je Bog rešil ob desetih groznega trpljenja. — Iz vseh krajev se javlja, da je napravil vihar ali nevihta ogromno škodo. Hvala Bogu, v naši okolici ni še storila nič hudega. Sicer leži pač mnogo drevja, a primeroma z drugimi kraji je škoda manjša. — V četrtek 17. jul. se je videla od nas grozna nevihta, ki je divjala in razgrajala po labudski dolini, velikovski in grebinjski okolici. Strela je baje na več krajih udarila; na dveh krajih smo celo od nas opazili ogenj. — Da še bivajo pri nas zavedni Slovenci, akoravno ima gostilna v Šmihelu vedno še nemški napis, pokazal je predvečer sv. Cirila in Metoda, ko so na več krajih naše župnije goreli lepi kresovi in grmeli topiči v jezo Posili-Nemcev. —m—

Spodnji Dravograd. (Nakup hiše.) Hranilnica in posojilnica v Spodnjem Dravogradu je kupila dné 17. t. m. posestvo, ki je bilo do zdaj kavarna ter lastnina gospe Marije Genicer. Hiša stoji med cerkvijo sv. Vita in posestvom gospoda Bernardija in ima od celega trga najlepšo lego. Lepo in prostorno poslopje služilo bode vsem namenom, katere ima posojilniško načelstvo za svoje prihodnje delovanje v Spodnjem Dravogradu.

Neurje po Koroškem.

Prav usodepolno postaja letošnje poletje za naše kmetovalce. Meseca maja imeli smo sneg in trajen mraz, rožnika pa je vedno deževje zabranjevalo rast in delo na polju. Za tem je nastala po nekaterih krajih občutljiva suša, zdaj pa se poroča malone dan na dan iz tega ali onega kraja o hudem neurju, toči in silnih nalivih. Dan 16. julija je bil hud zlasti za Celovec in okolico.

V sredo 16. julija opoludne je bilo v Celovcu še jasno. Proti tretji uri popoludne pa se nebo zatemni in hkrati nastane silen vihar. Mesto je bilo kakor v gostem oblaku polno prahu, naletavati začnejo debele kaplje, kmalu pa tudi toča,

debela kakor orehi. Toča je provzročila mnogo škode po vrtovih, a je tudi po hišah pobila nebroj šip. Tako je v deželni zavodu za gluhoneme pobitih 400 šip, nad 50 v Marjanišču, istotako mnogo po kosarnah in raznih javnih in zasebnih poslopih. Mnogo močnih dreves je izrulo in položilo čez ceste, z dreves je pobilo mnogo listja. Toča je pobila v okolici mnogo žita.

Na frajdenberški cesti je strela udarila v nek hlev, a k sreči ni užgala, marveč samo porušila nekaj zidovja. V žrelskem drevoredu je padlo mnogo starih dreves, istotako so zelo trpeli bližnji gozdovi.

Vihar je razsajal najbolj nad Celovcem, Žrelcem, Št. Tomažem, na Radišah in po ostali Soteski. — V Grabštanju je vžgala strela nek hlev, ki je pogorel do tal. — V Rigarjivasi, občina Št. Tomaž, je vihar odnesel 12 streh in poškodoval mnogo poslopij.

Največ pa je trpela Viharjavas pod Žrelcem. Bila je ta dan res „viharja vas“, zakaj vihar je tam pustošil uprav grozno! Vas po silnem viharju komaj še poznaš. V tej vasi je bilo popolnoma uničenih 12 skednjev in drugih poslopij, 26 pohištev pa je močno poškodovanih. Največ je trpel posestnik Tomažič, ki je bil še-le lani popravil svoje pohištvo. Uničeno mu je takorekoč vse: vihar mu je razrušil poslopja, toča pobila vse žito, pred tednom so mu bili zaklali 17 svinj radi svinjske kuge. Tomažič je moral s 3 otroci bežati iz podirajočega se poslopja, da je vsaj rešil življenje sebi in svojim. — Pohištva so se podrla dalje kmetom p. d. Trabant, Hubnik, Fišer, Motl, Pajzar in Kav. Mnogo je trpelo tudi sadno drevje, ki je deloma povsem uničeno. — Tudi okrog Trga je napravil vihar mnogo škode. Ubogi kmetje so podpore nujno potrebni!

Novičar.

Na Koroškem.

„Učiteljski dom“. Za vsprejem v „Učiteljski dom“ se je oglasilo 25 prosilcev. Odbor jih je vsprejel 7, ki se bodo dali na dobra zasebna stanovanja, dokler družtvo ne more sezidati svojega doma, kar se bo najprej ko mogoče pričelo. Sprejetih gojencev je 5 Korošcev in 2 iz Štajerske. Odbor upa, da bo vedno prihajalo toliko prošenj, da si bo moglo društvo izbirati najboljše mladeniče, ki se bodo odlikovali v šoli po zmožnosti in lepem vedenju, ki bodo tudi potem kot učitelji značajni in vestni prijatelji šolske mladine. — Darov se je zopet vplačalo: č. g. Mat. Ražun 54 K, č. g. dekan J. Flek v Ptuj 10 K, č. g. župnik Šuster v Svečah 20 K, dr. Steska v Ljubljani 10 K. Slava! Živeli nasledniki!

Zilska podružnica slovenskega planinskega društva ima prihodnjo nedeljo dné 27. jul. zvečer svoj letni občni zbor v gostilni g. Lakote na sv. Višarjih. Na dnevnem redu je tudi razgovor o bodočem delovanju podružnice. Želeti je prav obile udeležbe.

Za pogorelce v Kotičah je podaril cesar 4000 kron. Deželni glavar grof Göess je dal v isti namen 400 kron, in tudi od drugih strani dohajajo obilne podpore. Deželna vlada je izdala poziv, naj se nabirajo milodari po vsej deželi.

Blagoslovljenje nove zastave slovenske požarne brambe v Št. Jakobu v Rožu se je vršila minulo nedeljo ob obilni udeležbi. Žal, da je vreme bilo neugodno. Radi pomanjkanja prostora smo morali obširneje poročilo odložiti do prihodnjic.

Duhovske zadeve. Č. g. Ivan Smolej, kaplan v Prevaljah, je imenovan za kanonika kolegijatnega kapiteljna pri Gospi sveti. — Č. g. Otto Puchta, provizor v Zelčah, je postal župnik v Lieseregg.

Drobiž. Razpisano je mesto učitelja v Vogrčah do dné 3. avg. — Posestnik Jan. Veračnik iz Pokrč se je dné 19. jul. vozil skozi Celovec. Splaši se mu konj, dirja po Kolodvorskih ulicah in se s tako silo zaleti v zid kavarne Žibert, da si večkrat zlomi nogo. Morali so konja, ki je bil vreden 400 kron, na mestu zaklati. — Pekovska vdova Barbara Šmidt v Celovcu je hotela dné 18. t. m. podžgati ogenj v štedilniku s tem, da je vlila petroleja na ogenj. Petrolej v posodi se je vžgal in posodo raznesel. Gospa je bila tako ožgana, da je v hudih bolečinah umrla še isti večer. — Za podučitelja v Ovbrah je imenovan g. E. Bohrer.

Križem sveta.

Vseučilišče za 62 Nemcev. Na nemškem vseučilišču v Černovicah (v Bukovini) je 543 poslušalcev; od teh je 225 židov, 62 Nemcev, 125 Rumunov, 66 Poljakov, 45 Rusinov in 20 dijakov drugih narodnostij. V Bukovini je sploh 700.000 prebivalcev in od teh je 40.000 Nemcev. Torej 40.000 Nemcev v Bukovini ima nemško vseučilišče

v Černovicah, a jeden in pol milijona Slovencev nima nobenega! To je pač avstrijska enakopravnost.

Tržne cene.

V Celovcu, dné 17. julija 1902.

Ime blaga	na birne		na hektolitru		Prignalo se je
	K	v	K	v	
pšenca . . .	—	—	—	—	— konj
rž	9	76	12	20	2 pitana vola
ječmen . . .	—	—	—	—	37 vprežnih volov
oves	5	82	7	27	— juncev
turšica . . .	—	—	—	—	65 krav
pšeno	14	—	17	50	2 telici
fižol rdeč . .	—	—	—	—	— pitanih svinj
krompir . . .	—	—	—	—	— prasce
grah	—	—	—	—	
ajda	7	83	9	79	

Pitani voli so po — K do — K, vprežni voli po 270 K do 280 K, krave po 116 K do 240 K.

Sladko seno je meterski cent po 4 K 70 v do 6 K 20 v, kisló seno po 3 K 20 v do 6 K — v, slama po 3 K — v do 4 K 30 v.

Promet je bil slab.

Loterijske številke od 19. julija 1902.

Gradec	78	31	53	71	19
Dunaj	54	71	68	34	39

NAZNANILA.

Vzgojišče za deklice

(Internat)

č.č. šolskih sester v „Národní šoli“

družbe sv. Cirila in Metoda

v Velikovcu

se priporoča p. n. slovenskim starišem.

V hiši je štirirazredna ljudska šola; poseben ozir se jemlje na pouk v ženskih ročnih delih.

Šolsko leto se začne dné 15. oktobra t. l. Plačila 8 gld. mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati č.č. šolskim sestram v Velikovcu na Koroškem.

Salame

ogerske 1 gld. 70 kr., domače iz šunke 1 gld. 20 kr., domače 1 gld., dunajske 80 kr., šunko brez kosti (Rollschinken) 90 kr. in 1 gld. 10 kr., suho meso 70 kr., suho slanino 70 kr., glavino brez kosti 40 kr. kilo, velike kranjske klobase po 18 kr. in drugo pošilja od 5 kil naprej po povzetju, in sicer le dobro blago,

Janko Ev. Sirc v Kranju.

Za porabo sadja. Za pridelovanje vina.

Stiskalnice za sadni mošt za grozdno vino

s stalno delujočim dvojnimi tiskalom in uravnavo stiskanja „Herkules“. Jamčimo za najvišjo zmožnost, do 20 odstotkov višjo, kakor pri vseh drugih stiskalnicah.

Sadni in grozdni mlini. Stroji za obiranje sadja.

Popolne naprave za pridelovanje mošta, stalne in za prevažanje. Stiskalnice in mlini za pridelovanje sadnih sokov. Sušilnice za sadje in zelenjad, lupilce in rezalnice, najnovejše samodejne patent-brizgalnice za grozdje in rastline „Syphonia“, izdelujejo in prodajajo z garancijo kot posebnost v najnovejši, najbolj izvrstni in priznani najboljši sestavi

Ph. Mayfarth & Comp.

tovarna poljedelskih strojev, livarna in plavž na par.

Dunaj, II/1 Taborstrasse št. 71.

Obdarovani z nad 490 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami.

Obširni ceniki se delijo zastoj. — Zastopniki in prekupci strojev se iščejo.

Tovarna za kmetijske stroje.

Kdor potrebuje kak kmetijski stroj, naj se obrne naravnost na tovarno

Konrada Prosch-a,

v Celovcu, Adlegasse šte. 19.

nasproti c. kr. kmetijske družbe,

kjer se dobijo najnovejše mlatilnice, slamoreznice, gepeljni in razni drugi za kmetijstvo potrebni stroji ter tudi taki vodovodi, ki sami vodo gonijo iz globoko ležečih studencev na zemljišča, katerim vode primanjkuje. (Glej podobo na levi strani.)

Cenike pošilja zastoj.

Razglas.

A. 37/2

7

C. kr. okrajno sodišče v Št. Pavlu razglaša: Vsled predloga dedičev po dné 21. aprila 1902 umrli posestnici Jožefini Käfer na Ojstnici, se je odredila prostovoljna sodnijska dražba Mohrenhof-ove kmetije, vl. št. 22, d. ob. Kozji Vrh in Koglove kmetije, vl. št. 10, d. ob. Vélka, na podlagi uradno potrjenih dražbenih pogojev. Za dražbo kmetij, še stoječega žita in vse oprave, orodja itd. se je določil dan

30. julija 1902,

začenski ob 9. uri predpoludnem na Mohrenhofu v Kozjem Vrhu.

Popis premoženja, izvlečki iz zemljiških knjig in dražbeni pogoji se morejo pregledati pri tukajšnjem uradu, izba št. 5.

Mohrenhof leži ob državni cesti od Dravograda proti Mariboru, obstoji iz enonadstropne trdno zidane hiše z gostilniško obrtjo, iz stare hiše, velikega hleva, kovačnice, žagami in več bajtami. Obsega 26 ha 93 a 77 m² obkroženega zemljišča.

Koglova kmetija obstoji iz pritlične hiše, bajte in gospodarskega poslopja in 35 ha 21 a 75 m² obkroženega zemljišča.

Najprej se bo prodal Mohrenhof in izklicala za ceno 23.414 kron 58 vin., potem Koglova kmetija za 5171 kron 55 vin., dalje posetev in oprava.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejemajo. Vsakdo, kdor se dražbe udeleži, mora pred ponudbo položiti 10% izklicne cene v gotovini, državnih papirjih po zadnjem kurzu, ali v hranilničnih vložnih knjižicah v roke sodnijskega komisarja.

Kupec mora polovico kupne cene plačati v 1 mesecu, drugo polovico v 3 mesecih od dné dražbe, in od tega dné s 5% obrestovati.

Vadij se more porabiti za dopolnitev zadnjega dela kupne cene.

Ajda se mora dedičem odkupiti za ceno, kar je stala setev. — Oprava se mora odstraniti vsaj v 8 dneh.

C. kr. okrajno sodišče Št. Pavel.

Odd. I. dné 14. julija 1902.

Dr. Wradatsch l. r.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pisemnih zavitkov itd. po najnižjih cenah.

Prodá se Gorejeva kmetija

v Orličivasi, fara Št. Rupert pri Velikovcu, pol ure od mesta oddaljena. Posestvo ima 28 birnov posetve, 1 oral travnika in 7 oralov dobro zaraščenege lesa za domačo potrebo. Hiša in gospodarsko poslopje je celo novo (l. 1889. zidano), hlev na traverse obokan za 12 goved živine, lep sadni vrt. Več pove posestnik Jožef Švajfer, p. d. Gorej v Orličivasi, pošta Velikovec.

